

CEIP SARA FERNÁNDEZ
AUDICIÓ I LLENGUATGE
ANA GONZÀLEZ I SOLANES

**ORIENTACIONS GENERALS PER A L'ESTIMULACIÓ DEL
LLENGUATGE**

Les xiquetes i xiquets aprenen per imitació i interacció amb el seu món, el que fem i com ho fem els ofereix l'oportunitat d'aprendre. Per això, és tan important la vostra implicació i col·laboració per a un adequat desenvolupament del llenguatge oral de les vostres filles i fills, atès que aquest aspecte va a influir a nivell acadèmic, personal i social de la xiqueta o el xiquet.

A continuació, es plasmen una sèrie de recomanacions i activitats per a l'estimulació del llenguatge de les vostres filles i fills:

- Romandre el més a prop possible quan se li parle. Posar-se a la seua altura i mirar-lo directament als ulls.
- Parlar correctament i no imitar la seua forma de parlar.
- Donar temps per a què responga a les preguntes.
- Assenyalar o marcar torns d'intervenció. Intentar que la teua filla o fill respecte els torns de comunicació.
- No hi ha que corregir immediatament les produccions. Cal utilitzar eixa paraula en una frase per a què l'escolte ben dita. (Exemple: si diu "vull la pilota doja" se li pot dir "dóna'm la plastilina roja").

- No intentar corregir els errors fonològics, sols que la xiqueta o el xiquet t'escolte correctament i comprega el que vols dir.
- Adaptar la longitud dels enunciats a la capacitat de la xiqueta o el xiquet.
- Les coses han de ser denominades correctament. No hi ha que parlar amb un llenguatge "bebé".
- Exercitar els moviments de la boca amb tot tipus de cançons i jocs de mímica. Se poden fer morrets, donar besets, fer petorreres amb la llengua, xuclar-se els llavis, traure la llengua fora de la boca, pujar-la fins al nas, etc. També, amb diferents tipus d'alimentació que inclogui una masticació, deglució adequada (masticar fruita, pa, un xiclet, etc.).
- Per a desenvolupar un correcte patró de respiració, es poden fer molts jocs: bufar pilotes de ping-pong, fer bombolles de sabó, olorar diferents perfums, beure amb una canyeta. A més, unflar globus, fer sonar un xiulet, pintar bufant una canyeta (col·locar un poc de pintura diluïda en un tros de paper i bufar des de la canyeta), construir laberints i bufar pilotes, jugar partits de futbol bufant una pilota de ping-pong (amb o sense canyeta) etc.
- Per a educar l'audició: identificar veus, sons, onomatopeies, jugar a imitar sons de l'entorn, d'animals o persones, escoltar contes, etc. Com a recurs es poden utilitzar els **vídeos de discriminació auditiva d'Eugenia Romero en Youtube**; per a treballar els sons dels animals, instruments musicals, mitjans de transport, sons de casa, etc.
- Donar "la volta" a les seues preguntes per a què pense i expresse les seues opinios (exemple ¿per què? ¿a tu què et pareix?).

- Escollir una activitat que siga motivant i atractiva per a què provoqe el llenguatge espontani del xiquet o la xiqueta.
- Demanar que explique les coses que està veient, el joc que està jugant, etc. amb la finalitat de compartir coses amb la vostra filla o fill.
- Després de fer una activitat interessant, comentar tot el que ha passat.
- Utilitzar preguntes obertes per a què no responga “sí” o “no” i així ampliar els seus missatges.
- Fer collages amb retalls de revistes i inventar-se històries o contes.
- Contar coses de forma ordenada: què ha fet abans i després, què farà de seguida, a continuació, etc.
- Explicar on es guarden les coses per a treballar hàbits d'ordre.
- Preguntar-li a sovint pels seus jocs i escoltar les seues explicacions.
- Mirar amb ells contes i revistes i que diguen els noms dels objectes que apareixen a les imatges.
- Contar contes. És un recurs que es pot utilitzar en qualsevol moment del dia i ens permet treballar gran quantitat de coses; des dels torns fins el vocabulari, l'estructura de la frase, multitud de funcions del llenguatge, la imaginació (es pot jugar a introduir nous personatges o canviar el final) creativitat (construcció dels personatges, teatres etc.).
- Fer que participe, demanant ajuda en algun moment i fer preguntes al respecte.
- Fer preguntes sobre coses que ocorren en la seua vida quotidiana per a desenvolupar la capacitat d'atenció.
- Veure amb ella o ell un programa infantil de TV i preguntar-li per ell, sobre els personatges, com es deien, què feien, etc.

- Buscar diferències entre dibuixos casi iguals.
- Que aprenga a recordar el seu nom, cognoms, data de naixement, direcció completa, professió dels pares, etc.
- Fomentar el joc simbòlic, que jugue a pentinar nines, a conduir, a cuinar, etc.
- Jocs per a afavorir el llenguatge: “veo veo” ., endevinalles, creació i posta en escena de teatres sobre contes que coneguen, construir una caixa de les sorpreses on cada dia es pot introduir un objecte en qual han d'endevinar sols tocant, jocs de mímica (representar animals, professions, accions), construccions de frases amb paraules.
- Tallers multisensorials: es poden crear multitud de coses des de gelatina o espuma fluorescent, un panell o botelles sensorials fins a plastilina casolana, etc. A continuació adjunte pàgines web:
<https://www.maestrosdeaudicionylenguaje.com/tag/talleres-multisensoriales/>
<http://lafabricadelospeques.com/arena-magica-casera/>
<https://mamay1000cosasmas.com/creamosarenadeluna/>
- Cançons: Les cançons al igual que els contes, són activitats que es poden realitzar en qualsevol moment a més, són activitats que es treballen aspectes com la memòria auditiva, el vocabulari, l'atenció, imitació, ritme i la motricitat (si inclou gestos).
A continuació, expose una sèrie de rimes amb moviment de Tamara Chuvarovsky adaptades al valencià i treballades a l'aula:

EL POLLET

UN POLLET XICOTET PIULA, PIULA, PIULA

SALTA AMB UNA POTE

PICA PICA LA CRISPETA

EL COCODRIL

UN COCODRIL CAMINA MOLT TRANQUIL

UN PEIXET VOL PESCAR

OBRI LA BOCA I LA TORNA A TANCAR

NO HA TINGUT SORT

HO TORNA A INTENTAR

UN COCODRIL CAMINA MOLT TRANQUIL

UN PEIXET VOL PESCAR

OBRI LA BOCA I LA TORNA A TANCAR

SI HA TINGUT SORT NYAM, NYAM, NYAM

LIBÈL·LULA

LIBÈL·LULA LILA, LIBÈL·LULA BLAVA,

LIBÈL·LULA VIOLETA ERES MOLT COQUETA

LIBÈL·LULA LILA, LIBÈL·LULA BLAVA

LIBÈL·LULA VIOLETA ERES PISPIRETA

EL PATUFET

ESTAVA EL PATUFET TREBALLANT

ROMPOMPOM ROMPOMPOM

ROMPOMPOM ROMPOMPOM

I A LA MUNTANYA VA PUJAR CANTANT

LALA LALA LALA LALALA

LALA LALA LALA LALALA

ALLÍ UN BOCATA ES VA MENJAR

NYAM, NYAM, NYAM

NYAM, NYAM, NYAN

DESPRÉS, RIENT VA BAIXAR

JAJA JA JAJA JA

JAJA JAJA JAJA JA

QUAN VA ARRIBAR A CASA UNA SOPA VA XUCLAR

SHUUUUUUP SHUUUUUUP

I DORMIDET ES VA QUEDAR

SHHH SHHH SHHH SHHH

PIC I PUC

EN ESTA ROCA VIU PIC

I EN ESTA ROCA VIU PUC

PIC I PUC SÓN BONA AMICS

ALGUNES VEGADES S'ACARICIEN

I UNES ALTRES ES BARALLEN

I UNES ALTRES CORRRRRETEGEN

PIC PERSEGUEIX A PUC

I PUC PERSEGUEIX A PIC

PERÒ EL QUE MÉS ELS AGRADA FER

ÉS AGAFAR ELS SEUS MATELLETS I

TIQUI TACA TIQUI TACA

EN LA PEDRA EN LA ROCA

TREBALLEN ELS ENANETS

RÀPID RÀPID I ASPAIET

I QUAN VOLM TORNAR A VEURE'LS

XAS!! JA S'HAN TORNAT A AMAGAR

PER A TREBALLAR LES HABILITATS METAFONOLÒGIQUES

▪ **Activitats de consciència lèxica:**

Contar paraules: es poden contar les paraules d'una oració fent palmes. Les oracions se van presentant de manera graduada, de menys elements a més elements i de menys a més complexitat.

Eliminar la última paraula: repetir les oracions suprimint l'última paraula de la frase. (Exemple: "Pere dibuixa un sol" i han de repetir "Pere dibuixa").

Eliminar la primera paraula: esta activitat de consciència lèxica consisteix just en el contrari: repetir l'oració omitint la primera paraula. (Exemple: "Pere dibuixa un sol" i la xiqueta o el xiquet ha de dir "dibuixa un sol").

Ordenar les paraules: és un poc més complexa. S'ha de dir en veu alta i de manera desordenada, les paraules d'una oració per a què la xiqueta o el xiquet diguen l'oració de manera ordenada.

Repetir en sentit invers: repetir les paraules d'una oració en sentit invers.

▪ **Activitats de consciència sil·làbica:**

Contar sil·labes: consisteix en separar les paraules en sil·labes i contar quantes té cada paraula.

Síntesis sil·làbica: pronunciar les sil·labes de manera separada i han de saber de quina paraula es tracta. (Exemple “ES-TRE-LA” i han de dir estrela).

Dir paraules: es presenta una síl·laba inicial i han de dir varies paraules que comencen per eixa síl·laba. (Exemple, paraules que comencen per “ma”, “sa”, “ca”).

Repetir síl·labes en ordre invers: la xiqueta o el xiquet ha de repetir la paraula invertint l'ordre de les síl·labes. (exemple “SUMA” i han de dir “MA-SU”).

Ometre la síl·laba inicial, final o mitjana: en aquest cas han de repetir la paraula pronunciada però omitint la síl·laba inicial, mitjana o final.

- ***Activitats de consciència fonològica***

Endevina qui: Introduir la correspondència lletra-so. Dir paraules que comencen per una determinada lletra (Exemple: “Estic pensant amb el nom d'algú que comença amb la lletra...Tu coneixes a algú?”).

Estic pensant en una cosa: es pot jugar amb objectes que no estiguen a la vista i utilitzar pistes com “la paraula secreta comença per la lletra “p”, és un joguet, és redó i bota i així successivament.

Per quina lletra comença: repartir, targetes, dibuixos o objectes amb la finalitat de què diguen la lletra inicial.

Canviar la lletra: dirigir l'atenció de les nenes i dels nens al fet que totes les lletres d'una paraula hi tenen un paper i desenvolupar la seua percepció de les distincions vocàliques. Com activitat es pot escriure una paraula en un foli i fer que el xiquet o la xiqueta la pronuncie, la

combine i l'identifique. A continuació, substituïu una de les lletres de la paraula (exemple "CASA per CAMA"). Feu que vegin el resultat tornant a pronunciar la paraula. Reforceu la seua resposta pronunciant els diferents sons i la combinació de lletres.

Pronunciant paraules: descodificar de forma independent, afegint o canviant lletres en qualsevol posició en una paraula.

-Afegint o traient sons inicials.

-Inserint o traient sons medials.

-Formant paraules de quatre sons.

Una activitat seria escriure una paraula i fer que la xiqueta o el xiquet l'articule i la compose. Aleshores canvieu una lletra de la paraula i feu que pronuncie la nova paraula que resulta. En resum, aquesta activitat és similar a la anterior excepte que podeu afegir una lletra, treure una lletra o canviar lletres en qualsevol posició d'una paraula que prèviament s'hagi articulat. A continuació, es donen alguns exemples de llistes de paraules de la manera com poden anar variant:

pi, pa, pal, pala, pla, plat

mà, mar, mal, mel, pel, ple, plec

as, os, cos, tos, to, tro, tros, ros

bon, foc, foc, bloc

pot, pota, bota, boca, roca, roc, ruc, ric

ou, tou, pou, plou, plom, pom, pam, ram

set, sot, cop, cap, rap, drap

to, tos, tou, bou, brou, brau, blau, clau

sa, sal, sap, cap, tap

as, vas, nas, nus, nous, ous, bous, bols